

آسیب شناسی روابط دختر و پسر از منظر فرهنگ اسلامی

علیرضا کاوند^۱

ندا سلیمانی فر^۲

رضا مهدیان فر^۳

چکیده

از نگاه فرهنگ اسلامی رابطه ی دختر و پسر رابطه ای است به ظاهر گرم و صمیمی که بیشتر به صورت پنهانی شکل می گیرد. این رابطه ی ناسالم پیامدهای فراوانی در پی دارد واضطراب و نگرانی، فزونی طلاق و فروپاشی خانواده ها و ... بخشی از آسیب های این رابطه هستند. نگاه های مسموم، پوشش نامناسب و سخن گفتن با ناز و کرشمه بانامحرم در حوزه ی رفتارهای فردی زمینه ساز شکل گیری رابطه ی ناسالم دختر و پسر می شود، در فرهنگ اسلامی بادعوت مردان و زنان به کنترل نگاه ها آلوده و حفظ حجاب اسلامی و پرهیز از سخن گفتن با ناز و کرشمه با نامحرمان از شکل گیری چنین روابطی منع می کند، چنان که بی توجهی

^۱ استادیار رشته تفسیر و علوم قرآن دانشکده تفسیر و معارف قرآن کریم قم؛ آدرس محل کار: قم، زنبیل آباد، میدان صدوقی، بلوار عطاران، بعد از تقاطع ولی عصر (عج)، دفتر مرکزی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم؛ مدیریت امور پژوهشی motargem60@yahoo.com ؛

^۲ کارشناس ارشد رشته علوم قرآنی؛ دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم؛ واحد ملایر؛ neda_atashrooz_88@ymail.com ؛

^۳ عضو هیئت علمی دانشکده ی علوم قرآنی ملایر؛ rezamahtab52@yahoo.com ؛

خانواده ها، نبود شرایط ازدواج و ... از زمره زمینه های اجتماعی روابط ناسالم دختر و پسر بوده و در فرهنگ اسلامی با توصیه مردان نسبت به توجه ویژه داشتن به خانواده و سفارش عموم مسلمانان به تلاش در جهت تزویج زنان و مردان مجرد، جامعه را از آسیب های روابط ناسالم مصون نگه می دارد. نیز تهاجم فرهنگی غرب و رسانه از زمینه های فرهنگی درسوق دادن دختران و پسران به سوی روابط ناسالم است که در فرهنگ اسلامی به هشیاری دربرابرتوطئه های دشمن و نزدیک نشدن به فواحش سفارش نموده تا افراد جامعه از آسیب های روابط ناسالم در امان بمانند.

واژگان کلیدی: آسیب شناسی، روابط، دختر، پسر، فرهنگ اسلامی، رسانه، فرهنگ پذیری

طرح مساله

اجتماع و زندگی اجتماعی حاوی ارتباطات یا روابط بشری است که معمولاً بین افراد جامعه برقرار می گردد و زندگی انسانها سراسر با ساختارهای ارتباطی پیوند خورده است، نوع برخوردها و روابط در اجتماع انسانی بر حفظ و تداوم بقای آن اجتماع و در سطح بالاتر در جوامع انسانی تاثیر گذار است. در یک جامعه دینی روابط و تعامل انسانها با یکدیگر بر گرفته از شناخت ارزشها و آموزه های دینی است که چگونگی و باید ها و نبایدهای آن را بیان می کند. ادیان الهی که عهده دار هدایت انسانها و راهنمایی آنها برای رسیدن به ارزش ها و فضیلت انسانی ها هستند از یک سو ضد ارزش ها و ناهنجاری ها را در ارتباط با حیات فردی و اجتماعی بشر بیان و از سوی دیگر آموزه ها و ضابطه هایی برای شکل دهی برتر به روابط زن و مرد تشریح نموده اند. از زمان گسترش جامعه انسانی، مساله روابط میان دختر و پسر در جوامع مختلف مطرح بوده است ولی در دوران توسعه ی سیاسی-اجتماعی و ظهور رسانه های جمعی و سمعی و بصری، این مسئله شکل دیگری به خود گرفته و بانگ رشی نو، بار دیگر رخ نموده است. از آنجاکه امروزه این موضوع به ویژه در محیط هایی مانند دانشگاه ها، سینماها، پارک ها، خیابان ها و... نمود بیشتری یافته است، ضرورت بحث و بررسی و آسیب شناسی آن دوچندان شده است. بی شک پاک کردن صورت مسأله در وضعیت کنونی ناممکن است، بنابراین باید شیوه های برقراری رابطه های صحیح و راههای جلوگیری از دوستی های غیر صحیح و الگوی متناسب با فرهنگ جامعه ی اسلامی رابه نسل جوان ارائه داد. آنچه در این نوشتار با عنوان آسیب شناسی

روابط دختر و پسر در فرهنگ اسلامی و به روش توصیفی تحلیلی، مورد بررسی قرار گرفته است. تحلیل روابط دختر و پسر در جامعه اسلامی از منظر آموزه های قرآن و سنت است، در این پژوهش، تلاش می شود، عوامل و زمینه های پیدایش روابط نامطلوب میان دختران و پسران و پی آمدهای ناشی از این نوع روابط بررسی و حدود شرعی و عرفی در زمینه ارتباط زن و مرد تبیین شده است. همچنین در برخی موارد، برخی توصیه های تربیتی برای جلوگیری از ایجاد روابط ناسالم و... آمده است. در خصوص پیشینه بحث باید اذعان نمود که با جست و جویی که در منابع گوناگون انجام گرفت، به دست آمد که در باب آسیب شناسی روابط دختر و پسر کتابهایی چند سامان یافته که عبارتند از: ۱- مرزها در روابط دختران و پسران، نوشته دکتر علی قائمی که به بیان پی آمدهای منفی روابط ناسالم و توصیه های تربیتی و بیان حدود و ضوابط شرعی و عرفی این روابط پرداخته است. مخاطب این کتاب، خود جوانان هستند. ۲- روابط اجتماعی دختران و پسران، چرا و چگونه؟ به قلم علی آذرتاج. نویسنده در این کتاب و کوشیده است نظریه خاصی را مبنی بر اینکه روابط و دوستی های عاطفی و انسانی میان دختر و پسر ملازمه ای با روابط جنسی و غریزی ندارد، ارائه دهد و جوانان را به روی آوردن به نوع اول و دوری از نوع دوم روابط توصیه کند. ۳- جوانان و روابط، نوشته ابوالقاسم مقیمی حاجی. این کتاب را که مرکز مطالعات و پژوهش های فرهنگی حوزه علمیه منتشر کرده است، چهار فصل با عنوان های زیر دارد: زیربنای روابط؛ ارتباط چرا و چگونه؛ احکام روابط؛ آثار و پی آمدهای روابط. در این کتاب، افزون بر موضوع های بحث شده در کتاب های پیشین، به برخی شبهه ها و پرسش های جوانان در مورد روابط دختر و پسر در جامعه پاسخ های اجمالی داده شده است. این موارد نوشتارهایی هستند که به طور مستقل و در حد آگاهی نگارنده به این موضوع پرداخته بودند و معرفی آنها به معنای احصاء همه کتاب ها و تحقیقات موجود و مرتبط با موضوع نیست.

۱- مفهوم شناسی واژگان

اینک پیش از پرداختن به اصل بحث، توضیح مختصری از مفاهیم کلیدی آن؛ از جمله تعریف آسیب، تعریف روابط دختر و پسر، تعریف فرهنگ و اهمیت آن، ارایه گشته، سپس نمونه هایی از آسیب های روابط دختر و پسر ارائه و در ادامه به بحث آسیب شناسی زمینه ها و ارائه ی راهکارهای روابط سالم بین دختر و پسر با تاکید بر فرهنگ اسلامی پرداخته می شود.

آسیب شناسی (PATHOLOGY = علم بیماری ها و احتمالات) در اصل از واژه ها و اصطلاحات جامعه شناسی و به معنای مطالعه آسیب های وارد شده به جامعه و گروه های انسانی است. شیوع رفتارهایی چون خودکشی، اعتیاد، انحراف اخلاقی، دزدی و... از انواع آسیب های اجتماعی تلقی می شوند. از همین روی، در دانش جامعه شناسی، کژروی، پدیده های اجتماعی و عللی که موجب آسیب های اجتماعی می شوند، مورد توجه قرار می گیرد و راه حل هایی در جهت پیشگیری از بروز آسیب ها ارائه می شود. (وثوقی، نیک خلق، ۱۳۷۰، ص ۱۲۷) وانگهی که این واژه پسوند فرهنگ را به خود می گیرد، بدین معناست که بیماری ها، عوارض و اختلالات درون زا و بیرون زایی که فرهنگ را از کارکرد و اثر بخشی ساقط می کند، مورد بررسی و کندوکاو است.

۲-۱ روابط دختر و پسر

منظور از روابط دختر و پسر در این مقاله، رابطه ای است صمیمانه و گرم و اغلب پنهانی که احساسات و عواطف طرفین در این ارتباط دخالت جدی دارد و نگاه آن دو به هم، نگاه جنسیتی باشد نه نگاه پاک انسانی و اغلب از طریق دیدارهای مخفیانه، رد و بدل کردن نامه و تلفن و ... ایجاد می گردد. (موسوی کانی، ۱۳۸۷، شماره ۶۵، ص ۴) در حال حاضر آنچه به نام دوستی در عرف جوامع بشری مشاهده می شود به معنای آزادی در رابطه و بی بند و باری است که در دین مبین اسلام و شرع مقدس هیچ توجیهی برای آن نیامده است و این نوع رابطه با اساس حکمت اخلاق و کمال انسان در تضاد است از این رو، ارتباط دو کودک یا ارتباط تحصیلی یا ارتباط معلم با شاگرد و مانند آن، که برای اهداف خاصی است، نمی تواند از مقوله دوستی دختر و پسر باشد. (بی نام، سایت علمی نخبگان جوان، ۱۳۹۳) مسئله دوستی دختر و پسر، محصول شرایط زمان فعلی نبوده، از دیرزمان با همین عنوان، مطرح بوده است. قرآن شریف در وصف مردان شایسته، به بانوان چنین سفارش می کند: مردانی مناسب همسری اند که پنهانی و به صورت نامشروع، با زنان، دوستی و رابطه نداشته باشند؛ (و لا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ) (مائده ۵) همچنین به مردان، چنین سفارش می کند: زنانی شایسته همسری هستند که به صورت پنهانی، با مردان رابطه دوستی نداشته باشند؛ (و لا مَتَّخِذَاتِ

أُخْدَانٍ (نساء ۵) یعنی به این شکل، قرآن کریم به صورت مستقیم به زنان مسلمان فرمان می دهد که اهل گرفتن دوست پسر نباشند. همچنین به مردان مسلمان فرمان می دهد که «زناکار نباشند و دوست پنهانی هم نگیرند». یعنی قرآن کریم به شکل کاملاً مستقیم به مردان مسلمان دستور می دهد که دوست دختر نگیرند. (و لا تُتَّخِذِي أَخْدَانٍ) کلمه‌ی «أُخْدَانٍ»، جمع «أُخْدَانٍ» به معنای دوست و رفیق است، اما معمولاً در مورد کسانی به کار می‌رود که ارتباط با آنها به صورت پنهانی و برای امور نامشروع است. (قرائتی، ۱۳۸۳ ش، ج ۲، ص: ۲۷۰) با بازشناسی تعریف فرهنگ آثار و پی آمدهای گسترش فرهنگ رواج دوستی دختر و پسر بیش از پیش روشن خواهد شد.

۱-۳- فرهنگ

فرهنگ واژه‌ای فارسی و مرکب از دو جزو «فر» و «هنگ» است. (عمید، ۱۳۶۷، ص ۹۵۳) اصطلاح فرهنگ دارای معانی و مفاهیم متنوع است و در سیر تاریخی خود، معانی مختلفی را به خود گرفته است از جمله: ادب، تربیت، دانش، معرفت، مجموعه آداب و رسوم و آثار علمی و ادبی یک ملت، کتاب لغت، نیکویی، پرورش بزرگی، فضیلت، شکوه‌مندی، هنر، حکمت، شاخ درختی که زیر زمین خوابانند و بر آن خاک ریزند، و نیز تعلیم و تربیت، آموزش و پرورش، مکتب و ایدئولوژی. (صاحبی، ۱۳۸۴ ش، ج ۱، ص ۶۰) به دیگر سخن، فرهنگ، از جمله کلی‌ترین و فراگیرترین مفهوم‌ها در علوم اجتماعی بوده که تعریف‌های متعددی از آن ارائه شده است. در اصطلاح علوم اجتماعی گفته شده است: فرهنگ یعنی علم و ادب، آداب و سنن، امور متداوله در میان هر قوم و ملت - اعم از علوم، رسوم، آداب و سنن - که آحاد مردم آن قوم به دریافت و عمل به آنها پایبند بودند. (حسینی‌دشتی، ۱۳۸۵، ج ۸، واژه فرهنگ) و یا فرهنگ عبارت است از مجموعه علوم، دانش‌ها، هنرها، افکار و عقاید، اخلاقیات، مقررات و قوانین، آداب و رسوم (سعیدیان، ۱۳۸۲ ج ۴، واژه فرهنگ) امام خمینی فرهنگ را مبدأ همه خوشبختیها و بدبختیهای یک ملت می داند و می فرماید راه اصلاح یک مملکت، فرهنگ آن مملکت است. اصلاح باید از فرهنگ شروع شود (خمینی، ۱۳۷۸ ج ۱، ص ۳۹۰) هم چنین حضرت آیه الله العظمی خامنه‌ای نیز در پیامی با اشاره به نقش فرهنگ فرموده است: «تمام ناهنجاریها ارتباط مستقیم با فرهنگ عمومی و اخلاقیات جامعه دارد... عامل فرهنگی تضمین کننده آینده است و در اعتلای تمدنهای بشری نقش و تأثیر بسیار مهمی دارد. علم و اقتصاد، پول و ثروت و

منابع زیرزمینی برای تأمین و تضمین آینده بشریت تعیین کننده نیست. ضعف عامل فرهنگی، همواره سبب سقوط و زوال تمدن‌ها بوده است.» (روزنامه قدس، شماره ۲۰۲۰، ص ۲)

اکنون که مفهوم شناسی واژگان صورت گرفت، به مساله اصلی تحقیق می پردازیم:

۲- آسیب شناسی روابط دختر و پسر

یکی از روابطی که در اسلام برای آن چارچوب‌های ویژه‌ای تعیین شده، روابط زن و مرد است. این روابط اگر ضابطه نداشته باشد، قطعاً تأثیرات سوئی در جامعه خواهد داشت. قرآن جزئیات حریم‌ها را مشخص کرده است. هر مرد و زنی که قرار است روابط اجتماعی داشته باشد، باید مرزشناس و مرزدار باشد تا در جامعه مشکل ایجاد نکند. بالا رفتن سن ازدواج، سستی اعتقادات و ندانستن احکام الهی، قبح‌شکنی توسط رسانه‌ها، کم شدن عاطفه و محبت در محیط خانواده، و ... از جمله عواملی است که باعث ایجاد و شکل‌گیری رابطه‌ای نادرست در میان دختران و پسران در جامعه اسلامی شده است. احتیاطها و توصیه‌های دین مبین اسلام، مبنی بر دور نگه‌داشتن و فاصله داشتن دختران و پسران نامحرم از یکدیگر، صرفاً به خاطر حفظ سلامت روحی خود آنان و سلامت اجتماع و پاکی خانواده و عزت و شرف و تعالی آنان است. دختران و پسرانی که به طریق غیر مشروع با فردی از جنس مخالف، رابطه‌ی دوستانه برقرار می‌کنند، از جهات مختلف، آسیب می‌بینند. در زیر به چند نمونه از این آسیب‌ها اشاره می‌شود:

الف) اضطراب، تشویش و احساس نگرانی

گسترش محرک‌های جنسی انسان را به رابطه گسترده با جنس مخالف می‌کشاند و هرگونه شکست در این راه، به آسیب بزرگ تری خواهد انجامید. این نوع رابطه هیجان‌ها و التهاب‌های جنسی را فزونی می‌بخشد و تقاضای جنسی را به صورت آتشی شعله‌ور، عطشی روحی و خواست اشباع‌نشده درمی‌آورد. در نتیجه، با توجه به اینکه روح بشر فوق‌العاده تحریک‌پذیر است، اشتباه است که گمان کنیم تحریک‌پذیری روح بشر محدود به حد خاصی است. هیچ نوجوان پسری از تصاحب دختران و هیچ دختری از متوجه کردن پسران و در نهایت، هیچ دلی از هوس، سیر نمی‌شود. تقاضای نامحدود، خواه و ناخواه، انجام‌ناشدنی

است و همیشه همراه نوعی احساس محرومیت و دست نیافتن به آرزوهاست و به نوبه خود، منجر به اختلالات روحی و بیماری های روانی می گردد. (مطهری، بی تا، ج ۱۹، ص: ۴۳۶) البته همه این ها در صورتی است که تقوا و ترس از خدا وجود نداشته باشد. کسی که تقوا دارد و حریم الهی را نگه می دارد خداوند او را برای نجات این گرداب ها یاری می دهد.

ب) افزایش طلاق و فروپاشی خانواده ها

اغلب این گونه دوستی ها و روابط، به ازدواج منتهی نمی شود و اگر هم به ازدواج بینجامد، پس از مدتی، جو بدبینی و سوء ظن آن دو نسبت به هم، فضای زندگی شان را، جهنمی خواهد ساخت و هر دو در آن خواهند سوخت. پسر با خود می گوید: دختری که به راحتی با من رابطه نامطلوب و نامشروع برقرار کرد، از اعتقاد و ایمان قوی برخوردار نیست. بنابراین از کجا معلوم که پیش از ارتباط با من، با فرد دیگری هم طرح دوستی نریخته باشد و از کجا که در آینده و پس از ازدواج با من، با دیگری ارتباط برقرار نکند؟ دختر نیز همین تصور را نسبت به پسر خواهد داشت. بنابراین، این گونه ازدواج ها، پایدار نخواهد بود و تجربه نشان داده که منجر به طلاق و جدایی می گردند. طبق آخرین تحقیقات افرادی که قبل از ازدواج با یکدیگر رابطه داشته اند، بعد از ازدواج در حل مشکلات خود عاجزند، چرا که نسبت به یکدیگر بسیار بدبین هستند. ۱ بنابراین، کسی که قبل از ازدواج عادت داشته که به نامحرم نگاه کند و همین نگاه مقدمه دوستی هایش می شد، پس از ازدواج هم به نامحرم نگاه خواهد کرد و چه بسا دختری یا زنی در نزد او از همسرش زیباتر جلوه کند. همین امر مقدمه ای می شود جهت بهانه گیری ها و بدخلقی ها که نتیجه نهایی آن طلاق است. (بیاری، علی اکبر، ۱۳۸۷، کدخبر: ۱۱۳۲۹) بنابراین، نتیجه این دوستی ها، طلاق بیشتر و تبعات سوء طلاق مثل فرزندان طلاق، مشکلات روانی و روحی خصوصاً نسبت به خانم ها، عدم رغبت جوانان به تشکیل خانواده و تزلزل در نسل ها و... است.

ج) ایجاد روحیه بی اعتمادی در جامعه و خانواده

آسیب دیگر همان است که ویل دورانت می گوید: "مرد، نگران و مضطرب است که مبادا کسی پیش از او زنش را تصرف کرده باشد. (دورانت، ۱۳۷۳، ص ۱۳۶) پسری که قبل از ازدواج با افراد زیادی ارتباط داشته است، به هنگام ازدواج به هر دختری که نظر کند، می پندارد او نیز با پسرهای متعددی ارتباط داشته و پاک و عفیف نیست و در نتیجه روح بی اعتمادی و سوء ظن در جامعه اوج می گیرد و این همان چیزی است که قرآن کریم از آن نهی فرموده است (حجرات. ۱۲) بنابراین روابط آزاد، زمینه ساز بسیاری از سوء ظن ها است. در بحث آسیب شناسی ناگزیر از بررسی زمینه ها و راهکارها هستیم در این قسمت به آسیب شناسی زمینه ها و راهکارهای فردی و اجتماعی و به لحاظ اهمیت بیشتر آسیب شناسی زمینه های فرهنگی آن را به گونه ای مستقل بحث خواهیم کرد و چون هر زمینه، راهکار مخصوص به خود را دارد، برای حفظ پیوستگی و انسجام مطلب در ذیل هر یک از زمینه ها، راهکار آن را نیز ذکر می کنیم.

۳- آسیب شناسی زمینه ها و راهکارهای فردی و اجتماعی

از آنجا که ارتباط با نامحرم در قالب رفتارهای فردی چون نگاه، شیوه ی پوشش، شیوه ی گفتگو و ... متصور است، مباحث این بخش با توجه به فرهنگ غنی قرآن بیان و سپس به صورت مبسوط در مورد هر کدام، شیوه های صحیح ارتباط بیان خواهد شد. قرآن کریم، زنان و مردان مؤمن را مورد خطاب قرار داده و به آنان دستور می دهد: «چشم چرانی نکنید، دامن های خود را آلوده نساخته و حفظش کنید (نور/۳۱-۳۰) به زنان تأکید بیشتری نموده می گوید: {حجاب و پوشش اسلامی را رعایت کرده، زینت های خود را آشکار نسازید. و در نشست و برخاست هم به گونه ای عمل نمائید که متوجه زیورآلات شما نشوند} (نور/۳۱) و در صحبت ها و مکالمات روزمره نیز با ناز و کرشمه، صحبت نکرده، ادا و اطوار زنانه که آتش شهوت را شعله ور سازد، از خود نشان ندهند. و مانند زنان نیمه عریان دوران جاهلیت، تبرج نکرده و با خودنمایی و خودآرایی {احزاب/ ۳۳-۳۲} و لباس های نازک و بدن نما (قاسمی، ۱۴۱۸ ق، ج ۸، ص: ۶) از خانه خارج نشوید. با بررسی های به عمل آمده در مضامین آیات شریفه قرآن و تدبیر در آموزه های حیات بخش و وحیانی این کتاب غنی آسمانی، موارد زیر، به عنوان زمینه های ایجاد روابط ناسالم و انحرافات در حوزه روابط بین زن و مرد، قابل طرح است که به ترتیب به شرح و توضیح آنها می پردازیم:

یکی از مهمترین زمینه های ایجاد روابط ناسالم و نقطه‌ی آغاز تمامی انحرافات و روابط غیر دینی بین زن و مرد نگاه مسموم است. برای انسانی که حب شهوات برای او زینت داده شده است. ۲ یک نگاه کافی است تا او را از خود بی خود کند و متحول سازد هم چنین از نظر علم ثابت شده است که از جمله عواملی که نیروی جاذبه در انسان را وادار به فعالیت می کند، نگاه و چشم افکنی می باشد (راستگو، بی تا، ۱۷-۱۶) خداوند در قرآن کریم خطاب به مومنان می فرماید که: (یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا .. وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ) (احزاب / ۵۳) اگر به خاطر حاجتی که برایتان پیش آمده، ناگزیر شدید با یکی از همسران آن جناب (پیامبر) صحبتی بکنید، از پس پرده صحبت کنید. جمله (ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ) مصلحت حکم مزبور را بیان می کند، و می فرماید: برای اینکه وقتی از پشت پرده با ایشان صحبت کنید، دل‌هایتان دچار وسوسه نمی شود، و در نتیجه این رویه، دل‌هایتان را پاکتر نگه می دارد. (طباطبایی، ۱۴۱۷ ق، ج ۱۶، ص: ۳۳۷) آیه شریفه گرچه خطاب به مومنان در مورد خانه و زنان پیامبر (ص) است ولی مسلماً این حکم اختصاص به ایشان ندارد همچنین گویای این پیام است که در ارتباط با نامحرم، نگاه نامحرمان به یکدیگر، در دل آنان تاثیر گذار است. (قرائتی، ۱۳۸۳ ش، ج ۹، ص: ۳۹۳) لذا اسلام با این سفارش اسلام، اولین مراحل از پیشگیری وقوع انحرافات را بیان کرده که باید روابط نامحرم از همین مرحله ی نخستین کنترل شود و هیچ مرد و زن بیگانه ای بخاطر وسوسه و هیجان جنسی دچار مراحل خطرناک تر انحراف در این زمینه نشود جالب است که بلافاصله دلیلش را هم می گوید و بعد دعوت می کند که (وَ يَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ)؛ به مردان مؤمن بگو دامن‌های خودشان را پاک نگه دارند؛ یعنی نوعی خودکنترلی داشته باشند و وقتی در ارتباط با نامحرم قرار می گیرند، سعی کنند روی رفتار خود کنترل داشته باشند حقیقت این است که در مناسبات و روابط اجتماعی دختر و پسر، پیشنهاد دین و اصل اخلاقی، ترک نگاه‌های شهوانی دختر و پسر به یکدیگر و پرهیز از لذتجویی‌های بی ضابطه و بازی کردن با عواطف یکدیگر است. این امر در پدید آمدن تعامل‌های معقول و مبتنی بر احترام متقابل میان زن و مرد یا دختر و پسر در اجتماع و منحرف نشدن روابط سالم به رفتارهای مبتذل و غیرطبیعی، نقش اساسی دارد. در فرهنگ اسلامی بر دو مفهوم "حیا" و "عفاف" تأکید ویژه‌ای شده است. پیامبر فرمود: اسلام، برهنه است و لباس آن، حیا و زینتش، عفاف است. (کلینی، ۱۳۶۹ ش. ج ۳، ص ۷۷) هم چنین چشم پوشی از نگاه، بهترین عامل بازداری

از شهوت است. «نعم صارف الشهوات غضّ الابصار» (تمیمی آمدی، ۱۴۱۰ ق.، ص ۷۱۷) و در روایات نیز آمده است که کسی که چشم خود را فرو بندد دل را آسوده کند. «من غضّ طرفه أراح قلبه» (تمیمی آمدی، ۱۴۱۰ ق.، ص ۶۶۳) حفظ نگاه مخصوص مردان نیست؛ زلیخا اسیر نگاه شده بود و زنان مصر با دیدن یوسف دست خود را بریدند (یوسف. ۳۱) در برخی احادیث، به شماری از حکمت‌های حرام بودن نگاه به نامحرم اشاره شده است. چه بسا نگاه هوس‌آلود زمینه‌ساز روابط نامشروع شود. اگر هم چنین نشود، دست‌کم سبب آلوده شدن فکر، التهاب و احساس حسرت و ناکامی در فرد می‌شود. امام رضا (ع) در نامه‌ای چنین نوشت: نگاه به موی زنان شوهردار و دیگر زنان حرام شده است؛ زیرا نگاه موجب تهییج مردان می‌شود و این تهییج، به فساد و وارد شدن به امور حرام و ناپسند می‌انجامد. ۴ (ابن بابویه، ۱۳۷۸ ق. ج ۲، ص: ۹۷) هم چنین نگاه پی‌درپی، بذر شهوت را در دل می‌نشاند و همین برای گرفتار شدن بیننده در فتنه کافی است. ۵ (ابن بابویه، ۱۴۱۳ ق. ج ۴؛ ص ۱۸)

۳-۲- شیوه ی پوشش

نوع لباس پوشیدن خانم‌ها هم در ارتباط با نامحرمان در قرآن به صورت جدی مورد تأکید قرار گرفته است. برطبق آیه (احزاب / ۵۳) ۶ جامعه ای که بخواهد ثبات امنیتی بیشتری داشته و از ناهنجاری‌ها به دور باشد، باید خود را از عواملی که باعث ناهنجاری و انحراف می‌شود، دور نگه دارد و حجاب بهترین وسیله ای است که زنان و دختران را از آزار جنسی محافظت می‌کند. پوشش و حجاب، نه تنها باعث سلامت اخلاقی جامعه و پای بندی به هنجارهای دینی می‌شود، بلکه زمینه بروز و شکل‌گیری بزه کاری‌های جنسی را به حداقل می‌رساند و اعضای جامعه را نیز به سوی تشکیل خانواده، تنظیم روابط جنسی و عاطفی و قاعده مند کردن آن سوق می‌دهد، بر طبق این آیه؛ قرآن کریم فلسفه پوشش را نوعی حرمت بخشی و احترام گذاردن به زن می‌داند زیرا او را از نگاه‌های آلوده و شهوانی حفظ می‌کند، چون اگر زن، حدود را رعایت نکند هر بیمار دلی به او طمع نموده و با نگاه آلوده اش حریم وی را می‌شکند و هویت واقعی اش را به فراموشی می‌سپارد. (فتاحی زاده، ۱۳۸۸، ص ۷۹-۸۰) چنان که امیر مؤمنان به فرزندش امام حسن (ع) یاد آور می‌شود که رعایت حجاب زنان را به طور سالم تر و پاک تر حفظ خواهد کرد. ۷ (کلینی، ۱۴۰۷ ق. ج ۵، ص: ۳۳۸) هم چنین حجاب باعث می‌شود فاصله‌های اجتماعی محفوظ بماند و رعایت

شود، یعنی هر کسی نمی تواند با دیگران هر نوع تعاملی را برقرار سازد لذا پوشش، تعامل ها را الگودار و معنادار می سازد رعایت حجاب و پوشش مناسب، افراد را از بزرگ ترین نعمت یعنی آزادی برخوردار خواهد ساخت؛ زیرا زنان اجازه نخواهند داد کسی بدون اجازه، به حریم شخصی و خصوصی شان نزدیک شود، بنابراین اگر افراد پاک و پاکدامن و جامعه سالم می خواهیم، باید زنان ما پوشش را کاملاً رعایت کنند؛ بی تردید، نفوذ روزافزون فرهنگی غرب، با ماهواره، فیلم های جذاب، اینترنت و دیگر ابزارهای فنی و با تهاجم فرهنگی در قالب مدگرایی و تقلید از هنرپیشه ها و خوانندگان غربی یا غرب زده، مهم ترین نقش را در پیدایش بی حجابی داشته است. همچنین در سال های اخیر، تبلیغات منفی فراوانی علیه حجاب اسلامی شد و در بیشتر مجله ها و رمان ها، مستقیم یا غیرمستقیم، حجاب، مظهر عقب ماندگی و واپس گرایی و سلب کننده آزادی زنان معرفی گشت و شبهه های فراوانی در این باره القا شد. (مهریزی، آسیب شناسی ۱۳۹۰، ص ۸) از همین رو، بدحجابی و آرایش، برای عده ای نشانه تجددطلبی و روشن فکری شد و حتی برخی از آن، به عنوان نمادی سیاسی برای اظهار مخالفت با حاکمیت بهره جستند. باید دانست همه زنان و دخترانی که با آرایش و به صورت بدحجاب در اجتماع ظاهر می شوند، قصد جلب توجه مردان نامحرم و تحریک جنس مخالف را ندارند، بلکه بسیاری از آنها برای هم رنگ شدن با محیط و عقب نماندن از دیگران، مانند هم کلاسی ها و همکاران و دوستان، پیرو محیط و مدهای روز شده اند. با این حال، نمی توان انکار کرد که این امر به تحریک های جنسی می انجامد و پی آمدهای ویرانگر اخلاقی و اجتماعی بسیاری دارد. افزون بر این، از ضعف روحیه دین باوری، خدامحوری و کم بودن بینش اسلامی در افراد جامعه خبر می دهد. (جوان، ۱۳۸۷، ص ۹۷)

۳-۳- شیوه ی سخن گفتن

یکی از نکات دیگری که در قرآن کریم برای جلوگیری از روابط ناسالم میان زنان و مردان سفارش شده شیوه ی سخن گفتن زنان در ارتباط با مردان نامحرم است، در فرهنگ اسلام نیز با دقت تمام و نیز جامع نگری به زن و مرد نامحرم توصیه شده است که هم در میزان ارتباط های کلامی و هم در چگونگی آن، مسائل شرعی را رعایت کنند تا زمینه انحراف، کمتر شود. قرآن کریم برای جلوگیری از روابط ناسالم میان زنان و مردان می فرماید: (فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَ قُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا) (احزاب

{۳۲/} به گونه‌ای هوس‌انگیز سخن نگویند که بیمار دلان در شما طمع کنند، و سخن شایسته بگویند، یعنی زنان در برابر مردان آهنگ سخن گفتن را نازک و لطیف کنند، تا دل او را دچار ریه و خیال‌های شیطانی نموده شهوتش را برانگیزانند و در نتیجه آن مردی که در دل بیمار است به طمع بیفتد. (طباطبایی، ۱۴۱۷ ق، ج ۱۶، ص: ۳۰۹) بلکه به هنگام سخن گفتن، جدی و بطور معمولی سخن بگویند، نه همچون زنان کم‌شخصیت که سعی دارند با تعبیرات تحریک‌کننده که گاه توأم با ادا و اطوار مخصوصی است که افراد شهوت‌ران را به فکر گناه می‌افکند سخن بگویند (مکارم شیرازی، ۱۳۷۴ ش. ج ۱۷، ص: ۲۹۰). منظور از بیماری دل نداشتن نیروی ایمان است، آن نیرویی که آدمی را از میل به سوی شهوات باز می‌دارد. در پایان آیه دومین دستور را این گونه شرح می‌دهد: " شما باید به صورت شایسته‌ای که مورد رضای خدا و پیامبر ص و توأم با حق و عدالت باشد سخن بگویند " (وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا). در حقیقت جمله (فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ) اشاره به کیفیت سخن گفتن دارد و جمله (قُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا) اشاره به محتوای سخن. البته " قول معروف " (گفتار نیک و شایسته) هر گونه گفتار باطل و بیهوده و گناه‌آلود و مخالف حق را نفی می‌کند. (مکارم شیرازی، ۱۳۷۴ ش، ج ۱۷، ص: ۲۸۹) تاثیر کلام به قدری است که مولای متقیان از سلام کردن به زنان جوان خودداری می‌کند و می‌فرماید: " می‌ترسم از این که صدای آنها مرا خوش آید و از اجرم کاسته شود (شیخ حرعاملی، ۱۳۸۰ ص ۶۷) پیامبر اسلام نیز نهی فرمود از اینکه زن نزد غیرشوهر و محارمش، در اموری که ضرورتی ندارد، بیشتر از پنج کلمه (شاید منظور جمله باشد) صحبت کند (طبرسی، ۱۳۶۵، ج ۲، ص ۳۵۵)

۳-۴- خودآرایی و خودنمایی

یکی دیگر از علل گرایش جوانان به جنس مخالف، خودآرایی و خودنمایی است. خودآرایی ناپسند نیست بلکه خودآرایی به قصد خودنمایی در برابر نامحرم ناپسند است زیرا زمینه فساد جوانان است. جوان در این سن، در برابر هزارها محرک که قبلاً آنها را حس نمی‌کرد، حساس می‌گردد. بعضی از صداها این حساسیت را بر می‌انگیزد، بعضی از حرکات این حساسیت را نیرو می‌دهد، بعضی از مناظر در جلب آن بیش از همه مؤثر است (مرکز فرهنگ و معارف قرآن، ۱۳۸۶، شماره ۳۰۷، ص ۲۲) اگر جوان در معرض این همه محرک‌های قوی قرار بگیرد، دریای شهوت او طوفانی می‌شود و غریزه جنسی، مخصوصاً در پسران، تا سرحد وجدان نفوذ کرده و تحریکات شهوانی همچون تصادم امواج به ساحل، شروع به مبارزه می‌کند.

نماید (فلسفی، ۱۳۵۲ص ۳۰۷) قرآن کریم برای برچیدن زمینه فساد به زنان مؤمن دستور می دهد که در خانه های خود بنشینند و مانند زنان جاهلیت نخست، خودنمایی نکنند. (احزاب. ۳۳) زینت و آرایش خود را جز آنچه قهرا ظاهر می شود بر بیگانه آشکار ن سازند و باید سینه و دوش خود را با مقنعه بپوشانند. (نور. ۳۱) منظور از "زینت زنان" مواضع زینت است زیرا اظهار خود زینت از قبیل گوشواره و دست بند حرام نیست، پس مراد از اظهار زینت، اظهار محل آنهاست (طباطبایی، ۱۴۱۷ ق، ج ۱۵، ص: ۱۱) زنان مؤمن نباید پای خویش را به زمین بکوبند تا آنچه از زینتشان که پنهان است ظاهر شود. (نور/۳۱) طبیعی است که جوان جذب می شود. شهید مطهری درباره غریزه ی خود آرایی و خود نمایی و نیز اختصاص آن به زنان می گوید: «اما علت اینکه در اسلام دستور پوشش اختصاص به زنان یافته است، این است که میل به خودنمایی و خودآرایی مخصوص زنان است. از نظر تصاحب قلب ها و دل ها، مرد شکار است و زن شکارچی؛ همچنان که از نظر تصاحب جسم و تن، زن شکار است و مرد شکارچی. میل زن به خودآرایی از این نوع حس شکارچی گری او ناشی می شود. در هیچ جای دنیا سابقه ندارد که مردان لباس های بدن نما و آرایش های تحریک کننده به کار برند. این زن است که به حکم طبیعت خاص خود، می خواهد دلبری کند و مرد را دلباخته و در دام علاقه خود اسیر کند، انحراف تبرج و برهنگی از انحراف های مخصوص زنان است و دستور پوشش هم برای آنان مقرر گردیده است. (مطهری، بی تا، ج ۱۹، ص: ۴۳۷) دستورها و سفارش هایی مانند اهتمام به مراقبت های لازم در خانواده، کاستن از محرک های جنسی در محیط های اجتماعی، پرهیز از روابط ناسالم، امر به معروف و مجازات مجرمان و آسان سازی روابط مشروع در چارچوب های شرعی باید در جامعه تبیین شود تا همگان از پی آمدهای منفی گناه و غفلت از این امور آگاه شوند. در این زمینه، بیشترین زمینه سازی، با کار فرهنگی و تربیتی است؛ زیرا اگر ارزش ها و هنجارها در درون افراد نهادینه شود، خود به خود فضای جامعه نیز اصلاح می شود، البته نظارت عمومی و مراقبت های اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر و نظارت ها و برخوردهای قانونی با مجرمان نیز حفظ و دوام این سلامت اجتماعی را تضمین می کند. بی تردید، اگر هر کدام از جهت گیری های اسلامی، در جامعه عملی نشود و نظام رفتاری اسلام، به طور کامل اجرا نشود، پی آمدهای آن به صورت بی تعادلی و اختلال در نظام رفتاری جامع ه و انحراف ها و ناهنجاری های مختلف رخ می نماید. در جامعه ای که آستانه تحریک های جنسی در محیط های اجتماعی اش زیاد است و احکام شرعی به درستی رعایت نمی شود و اختلاط گسترده میان نامحرمان در محیط های

اجتماعی نهادینه شده است، از سوی دیگر، ارضای مشروع گرایش های جنسی جوانان بامحدودیت های فراوان روبه روست؛ رخ دادن مشکلات گوناگون، دور از انتظار نیست. (جوان، عبدالله، ۱۳۸۷، ص ۱۱۹)

۳-۵- بی توجهی خانواده ها

خانواده به عنوان اولین کانون رشد و تعالی جوانان در سعادت و شقاوت دختران و پسران نقش کلیدی دارد. اگر خانواده دارای شرایط و احوال خوبی باشد، در امر تعلیم و تربیت فرزند خود موفق خواهد بود. عواملی نظیر بیسوادی، نداشتن آگاهی کافی از روشهای تعلیم و تربیت و عدم ارتباط مناسب والدین با فرزندان می تواند دلیلی برای بروز روابط ناسالم میان دختران و پسران باشد.

دختران و پسران جوانی که در خانواده مورد بی مهری قرار می گیرند و از وضعیت روانی و اجتماعی خویش ناراضی هستند و خود را سرگردان و آشفته می یابند، از طریق برقراری روابط پنهانی با جنس مخالف، درصدد کسب اطمینان خاطر و رضایتمندی بیشتر و همچنین در جست و جوی پناهگاهی برای جبران کمبودهای محبتی خود هستند. اما اطمینان خاطری که دختران و پسران از طریق برقراری دوستی به دنبالش هستند هیچگاه حاصل نمی شود؛ زیرا این روابط پنهانی و به دور از چشم خانواده صورت می گیرد پس از چندی تنش ها و اضطراب های دیگری را دامن می زند. (احمدی، ۱۳۸۱، ص ۱۱۸). همچنین خانواده باید کانون محبت و آرامش باشد تا از ایجاد خلأهای عاطفی و روانی که زمینه ساز انحراف در دوران نوجوانی و جوانی است، جلوگیری شود و فرزندان در جست و جوی محبت و آرامش، در دام شیادان گرفتار نیابند.

محیط خانواده باید محیطی سالم باشد و والدین در روابط خود و نیز روابط خویشاوندی و دوستانه، مراقب باشند که زمینه های بدآموزی و انحراف های بعدی را در کودکان ایجاد نکنند. اگر در خانواده ای، خود والدین به تماشای فیلم های تحریک کننده ویدئویی یا ماهواره ای بپردازند و گمان کنند که فرزندان کوچکشان از این مسائل سر در نمی آورند، انحراف فرزندان در آینده، دور از انتظار نخواهد بود و نیز والدین در برخورد با جوانان باید طریق اعتدال را پیش بگیرند و از هرگونه افراط، تفریط، برخورد خشک، خشن و انعطاف ناپذیر خودداری کنند. و در ضمن نظارت و کنترل نامحسوس بر رفت و آمد و رفتارهای آنان، شخصیت و حریم خصوصی آنان را حفظ نمایند زیرا اگر شخصیت او از بین برود و عزت و کرامتی نداشته باشد، هیچ امید خیری در او نیست. و از سرزنش و ملامت نیز پرهیز کنند که آتش لجاجت را در آنان شعله ورتر می کند. (ابن شعبه، ۱۳۸۲، ص ۱۳۱) هم چنین جوانان اولین برخوردها و معاشرت های ناسالم و مختلط را در

خانه تجربه می کنند. فرهنگ خانواده است که حد و مرزها را به فرزندان می آموزد. لذا قرآن کریم می فرماید: "ای مومنان! خود و خانواده خویش را از آتش دوزخ نگاه دارید." (تحریم، ۶) خداوند در این آیه روی سخن خود را به همه ی مومنان کرده و درباره ی تعلیم و تربیت همسر و فرزندان و خانواده دستوراتی می دهد؛ به بیان مفسران؛ نگهداری خویشتن به ترک معاصی و عدم تسلیم در برابر شهوات سرکش و نگهداری خانواده به تعلیم خیر و ادب (سیوطی ۱۴۰۴ ق، ج ۶، ص. ۲۴۴) و امر به معروف و نهی از منکر (کلینی، ۱۴۰۷ ق، ج ۵، ص. ۶۲) و فراهم ساختن محیطی پاک و خالی از هرگونه آلودگی در فضای خانه و خانواده. (میرزا خسروانی، ۱۳۹۰ ق، ج ۸، ص: ۳۲۵) از جمله ی دستورات حیات بخش این آیه ی می باشد.

۴- آسیب شناسی زمینه ها و راهکارهای فرهنگی

آسیب شناسی فرهنگی طبعاً به بررسی آفات و آسیب هایی می پردازد که رنگ و لعاب فرهنگی دارند، و عناصر شکل دهنده و سازنده عادات، رفتارها و کنش های رایج افراد یک جامعه را تحت تأثیر خود قرار داده اند. آسیب هایی این چنین، صرف نظر از میزان تخریب و خسارتی که بر مسائل روبنایی فرهنگ یک ملت یا جامعه وارد می سازند، آن چنان در متن فرهنگ اصیل آن ملت یا جامعه رسوخ می کنند که از درون هسته مقاومت افراد را در برابر مفسد و آسیب های فرهنگی تضعیف و آسیب پذیر می گردانند. این قبیل کنش ها رفته رفته نهادینه شده، حکم آداب و سنن حاکم بر جامعه را پیدا می کند، و در نتیجه، به استحاله فرهنگی و سرانجام به شکل گیری فرهنگی از نوع جدید می انجامد که با فرهنگ اولیه و اصیل تفاوت بارز دارد. خطر کم رنگ شدن ارزش های والای فرهنگی و یا حتی خطر نابودی فرهنگ اصیل و بنیادین جوامع اسلامی ممکن است از درون و بطن جامعه متوجه ساختار فرهنگی جامعه شود، همان گونه که می تواند از پذیرش و یا آمادگی برای پذیرش ارزش های وارداتی فرهنگ بیگانه ناشی گردد. به هر حال، بحث از عوامل و عناصر آسیب رسان فرهنگی و یا بحث از ساختار آسیب پذیر فرهنگ به قالب و زمینه آسیب شناسی فرهنگی مربوط می شود، همان طور که بحث از شیوه ها و عوامل مؤثر تهاجم فرهنگی و یا بحث از ریشه ها و عوامل زمینه ساز رسوخ فرهنگ وارداتی، در آسیب شناسی فرهنگی جای می گیرد. (رهنمائی، بی تا، شماره ۳۰) دنیای غرب که با در اختیار داشتن ابزارهای تبلیغاتی برتر، همه دنیا را تحت تأثیر فرهنگ

خود قرار داده است، آشکارترین تفاوت فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام، در روابط میان زن و مرد و دختر و پسر است. از همین رو، همواره این موضوع به عنوان یکی از حربه‌های اصلی تهاجم فرهنگی غرب علیه مسلمانان به کار رفته است. توزیع نوارها، عکس‌ها و مجله‌ها، ورود گسترده ویدئو و فیلم‌های مبتذل، رواج استفاده از ماهواره، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و ... زمینه را برای نفوذ هر چه بیشتر فرهنگ غرب در جامعه فراهم آورده است

۵- تهاجم فرهنگی و اشاعه روابط آزاد

اصلی‌ترین صحنه برای کسب قدرت و به دست گرفتن ابتکار عمل برای قرار گرفتن در موضع برتر در قطب بندی‌های جدید، صحنه فکری و فرهنگی است و جهان آینده، جهان فرهنگ‌های برتر و فراگیرتر خواهد بود و هم از این روست که اینک بیشترین تلاش دشمن در یورشهای همه جانبه فرهنگی متمرکز شده است، (مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، ۱۳۸۱. ص: ۱۹۰) مبارزه با تهاجم فرهنگی، پدیده جدیدی نیست. در طول تاریخ بشر، جنگ فرهنگی، همیشه وجود داشته است. به عنوان نمونه، فرعون در برابر موسی علیه السلام به جنگ فرهنگی متوسل شده گفت: (اِنَّیْ اُخَافُ اَنْ یُّدَلَّ دِیْنِکُمْ اَوْ اَنْ یُّظْهِرَ فِی الْاَرْضِ الْفِیْسَادَ) (سوره مؤمن، آیه ۲۶) {میترسم آیین شما را دگرگون سازد و یادراین سرزمین فساد برپا نماید} یکی از جنبه‌های مهم تهاجم فرهنگی غربی‌ها مبارزه با حجاب (هاشمی رفسنجانی، ۱۳۶۰، ص ۱۷) و اشاعه روابط آزاد دختر و پسر بوده و هست. یکی از دو عامل مهم کنترل کننده انسان، بلاشک امیال جنسی است. انتشار عکسهای برهنه و زننده، و صور قبیحه مستهجن، بخاطر رشد فکری و فرهنگی نبوده، بلکه بمنظور ترغیب فحشاء، تشویق انحرافات، تخریب دین و اخلاق، و ایجاد جنایات بیشمار جنسی است. (گروه تحقیقات علمی، ۱۳۶۹، ص ۳۴۵) در انگلستان یهود از پارلمان درخواست کرد که قانونی را از مرحله تصویب بگذرانند که به موجب آن انحرافات جنسی آزاد شود به بهانه آزادی‌های فردی این انحرافات دیگر جرم و جنایت شمرده نشده و مورد تعقیب قرار نگیرد. کرد. (فواد بن عبدالرحمن، ۱۳۸۱ ش، ص ۱۲۸) یهود در فرانسه باشگاههای سکس و عریانی را بنیان نمود و این امر به سایر کشورهای اروپایی و شمال آفریقا و مناطق دیگر جهان نیز سرایت کرد. امروزه نیز یهود تفکر برهنگی و عریانی را در اروپا و آمریکا ترویج می‌کند، تا اینکه کار به جایی می‌رسد که دادگاه تجدید نظر در کالیفرنیا حکمی صادر می‌کند که به موجب آن زنانی که در کافه‌ها و مکانهای عمومی کار می‌کنند، مادامی که مشغول ارائه خدماتی به مشتریان خود هستند، آزادند که نیمه فوقانی

بدن خویش را برهنه بگذارند. (رفاعی، ۱۳۸۱ش، ص ۱۲۹) شیوع هرزگی و فساد همچنین به ازدیاد نسبت جنایات و جرائم، دزدی و قاچاق، خشونت، استعمال مواد مخدر و هتک نوامیس منتهی شده و در نتیجه پایه‌های اخلاقی دختران و پسران دانش‌آموز را سست می‌نماید. همه اینها از ناحیه نقشه‌های شوم و پلید یهود و ادعاهای نابخردانه ایشان مبنی بر آزادی شخصی و هرزگی بی‌حد و حصر است. دستگاه‌های خبری یهود چنین ادعا نموده‌اند: «افزایش دروس و تحقیقات پیرامون مسائل جنسی، وارد کردن تدریس سکس بعنوان یک ماده درسی در مدارس و دانشگاهها و تعریف مفاهیم جنسی و شرح و تفصیل آنها، در کاهش موج از هم‌گسیختگی و هرزگی کمک و یاری می‌نماید.» در کشورهای اسکاندیناوی بالاخص سوئد و دانمارک، یهود در تخریب مبانی اخلاقی به کامیابی‌های فراوانی دست یافته است. نقشه‌های آنان در تدریس مسائل جنسی و تعمیم آزادی مطلق در بین دختران و پسران کاملاً موفق بوده و هیچ دختری در سوئد و دانمارک یافت نمی‌شود که روابط جنسی قبل از ازدواج را نداند. حکومت دانمارک همچنین عمل سقط جنین را که از روابط جنسی نامشروع ناشی می‌شود با وقاحت تأیید و اجرا می‌کند. سالانه بیش از ۲ هزار نفر در این کشور سقط جنین می‌کنند و هر کس که بدین عمل تن در ندهد، دولت خود بر زایمان قبل از ازدواج او اشراف نموده و حتی فرزند او را به فرزندی قبول می‌کند. مسئولان امور دختران و پسران در این کشورها از برقراری ارتباط جنسی قبل از ازدواج احساس هیچ خطا و گناهی نمی‌کنند. (سجادی ۱۳۸۷، صص ۲۵۷-۲۵۶) رواج فرهنگ غرب از جنبه‌های مختلفی بر ازدواج جوانان اثر گذاشته است. بی‌بندوباری‌ها و آزادی‌های جنسی به شیوه غربی، برخی از جوانان را از پذیرفتن محدودیت‌های تشکیل خانواده باز می‌دارد. در دوستی‌های عرفی میان دختر و پسر، با «دیدار» و ارتباط بصری یا لفظی، معمولاً نوعی احساس دل‌بستگی قلبی پدید می‌آید. اموری مانند نگاه‌ها و صحبت‌های محبت‌آمیز، خنده‌ها و شوخی‌ها و ابراز علاقه به صورت‌های مختلف، از لوازم جدایی‌ناپذیر در روابط دوستانه و صمیمی است. از این رو دیدار و تماس‌های بصری و کلامی، نگاه‌های دوستانه همراه با خنده و شوخی و ابراز علاقه زیاد میان دو جنس، معمولاً موجب تحریک جنسی می‌شود و اینکه اساساً جداسازی رابطه عاطفی از گرایش‌های غریزی و جنسی در رابطه میان دختران و پسران بسیار دشوار است و عاطفه و غریزه در این گونه رابطه‌ها در هم آمیخته‌اند. (کج‌بلف، ۱۳۷۸، صص ۴۹، ۶۲ و ۶۶)

غریزه جنسی کم‌کم در نوجوانان به ویژه پسران، با تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بر تمام اعضا و قوای بدن قوت می‌گیرد تا جایی که در ۱۷ و ۱۸ سالگی، مالک اصلی احساسات انسان می‌شود و تمام تظاهرهای محبت‌آمیز انسان از غریزه جنسی سرچشمه می‌گیرد. (نک فلسفی، ۱۳۵۲، ص ۳۰۷) میل به جنس مخالف یکی

از نیازهای طبیعی انسان است. . اسلام نه تنها با ارضای این میل مخالفی نکرده، بلکه بر ارضای آن به صورت ضابطه مند و در چارچوب قرارداد زناشویی تأکید دارد. قرآن کریم خطاب به همه مسلمانان می فرماید: {به افراد مجرد و غلامان و کنیزانی که برای ازدواج شایستگی دارند همسر بدهید. ۸} (نور/ ۳۲)

(فراگیر بودن خطاب آیه، شاهدی است بر اینکه سامان دادن امر ازدواج جوانان و افراد مجرد وظیفه همه مردم است. مسلمانان نه تنها وظیفه دارند نسبت به ازدواج فرزندان خود اقدام کنند، بلکه نسبت به تزویج سایر جوانان نیز مسئولند. از نظرگاه دینی وساطت در امر ازدواج بهترین شفاعت است. ۹) (کلینی، ۱۴۰۷ ق، ج ۵، ص ۳۳۵) و کسی که مجردی را همسر بدهد خداوند به نظر لطف به وی می نگرد. ۱۰) (شیخ حر عاملی، ۱۴۰۹ ق، ج ۲۰، ص ۴۵) رسول گرامی اسلام(ص) نیز ازدواج را سنت خود دانست و به مسلمانان سفارش کرد که از آن پیروی کنند. ۱۱) (کلینی، ۱۴۰۷ ق، ج ۵، ص ۳۲۹). قرآن شریف همسران را مایه آرامش (روم، ۲۱). ۱۲ معرفی کرده است. اسلام، ارضای غریزه جنسی و تولیدمثل و تکثیر نسل را فقط در چارچوب خانواده مجاز دانسته ۱۳ و کسانی را که از این مرز فراتر روند، متجاوز می داند ۱۴ و برای آنان مجازات های سختی مثل ضرب و قتل پیش بینی کرده است. ۱۵) (نور/ ۲۱) این مجازات عاملی برای جلوگیری از هنجارشکنی در جامعه و تضمینی برای رعایت هر چه بیشتر ضوابط شرعی است. قرآن تأکید می فرماید که باید مجازات تازیانه در مورد زناکار، آشکارا و با حضور شماری از مؤمنان انجام شود و نباید عواطف و احساس ترحم بیجا مانع از اجرای حدود الهی شود. این تأکید نشانه توجه ویژه اسلام به مصالح اجتماع و بازدارندگی اجرای حدود از رواج فساد در جامعه است. اسلام، رضایت دو طرف زناکار را موجب برداشته شدن پی آمدهای گناه نمی داند؛ زیرا عمل آن دو، مصالح جامعه، خانواده ها و نسل آینده را به خطر می اندازد. البته اسلام تأکید دارد که تا ممکن است از آشکار شدن این گونه جرم ها و گناهان جلوگیری کند تا هم آبروی افراد حفظ شود و هم زشتی این اعمال شکسته نشود. (نور: ۲). اسلام می خواهد انواع لذت های جنسی در محیط و درون خانواده شکل گیرد و از این طریق آرامش روحی و روانی و پیوندهای عاطفی نیز برقرار بماند و با طرح آن در محیط جامعه به پیوند خانواده و اجتماع آسیب وارد نشود، هر عاملی که موجب تحریک انگیزه های شهوانی در جامعه گردد و به آرامش روحی و روانی و عفت عمومی، صدمه وارد کند، مورد تأیید اسلام نیست ، به همین دلیل در اسلام حتی خلوت کردن زن و مرد (دختر و پسر) نامحرم در مکانی که رفت و آمد نباشد، حرام و گناه است. در ادامه به یکی از مهمترین و موثرترین زمینه های تهاجم فرهنگی که باید به دقت توسط متولیان امر فرهنگ مورد رصد و کنترل قرار گیرد می پردازیم:

نقش رسانه‌های شنیداری، دیداری و نوشتاری در تهاجم فرهنگی، و زمینه‌سازی برای روابط ناسالم در جامعه، کاملاً جدی است، یکی از دغدغه‌های اساسی امروز بسیاری از خانواده‌ها و نیز متولیان امر فرهنگ اسلامی، تهاجمی است که از ناحیه شبکه‌های ماهواره‌ای شکل گرفته و بدون تردید یکی از اهداف اصلی شبکه‌های ماهواره‌ای خانواده‌ها هستند. اگر چه این تهاجم مساله جدیدی نیست اما امروز به جهت فراگیری بیشتر آن نسبت به گذشته، این مساله شکل جدی‌تری به خود گرفته است. ماهواره ابزاری است که آمریکا برای بمباران فرهنگی و به فساد کشیدن جوامع دنیا، از آن نیز استفاده می‌کند. اشاعه فحشا و فساد و ویران نمودن شالوده ایمان جوامع بشری، از اصولی است که در پروتکل‌های جهودان صهیونیست آمده است که دقیقاً آن را دنبال می‌نمایند، در پروتکل دهم یهود آمده است: (ما حیات خانواده را در بین ملت‌ها از بین می‌بریم... و اهمیت تربیتی و اخلاقی آن را نابود می‌سازیم) (محسن پور، ۱۳۸۲، ص ۸۲) و متأسفانه تا سطح قابل توجهی نیز موفق بوده‌اند. قانونی شمردن استفاده از ماهواره، بحثی است که در چند دهه اخیر مطرح بوده است. بعضی به اینصورت استناد می‌کنند که اولادولت‌های اسلامی نمی‌تواند این مسئله را کنترل کنند و در حال حاضر، تعداد زیادی از مردم، از آن استفاده می‌کنند و هر فردی که بخواهد نیز، می‌تواند آن را تهیه نماید. ثانیاً، عده‌ای فیلم‌های فاسد را به جوامع اسلامی آورده و آن را تکثیر و می‌فروشند. تهیه و تماشای فیلم‌های فاسد نیز، برای افراد مشکل نیست، لذا چرا باید دولت‌ها، استفاده از ماهواره را مانع شود. ثالثاً، مادامی که دولت، استفاده از ماهواره را غیرقانونی اعلام دارد، بعضی از مردم بیشتر راغبند تا برنامه‌های ماهواره را تماشا کنند. رابعاً، عصر، عصر ارتباطات است و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده برنامه‌های ماهواره برحذر دارید. خامساً، تمام برنامه‌های ماهواره مضر نیست، تعدادی از مردم، از برنامه‌های مفید آن استفاده می‌کنند و... به این جهت، استفاده از برنامه‌های ماهواره باید قانونی شود و خرید و فروش و نصب‌گیرنده‌های ماهواره نیز باید مجاز اعلام گردد. دلایلی که برای مجاز خواندن استفاده از برنامه‌های ماهواره عنوان شد، مانند موردی است که یک پدر بگوید: محیط بیرون از منزل بسیار فاسد است. از زمانی که پسر من منزل را ترک می‌کند، تا زمانی که باز می‌گردد، در معرض فساد قرار می‌گیرد و افراد فاسد را، نه تنها در مدرسه، بلکه در خارج از مدرسه‌اش نیز می‌بیند و با بعضی از آنان در تماس است. در طول مسیر، زندهای فاسد نیز به او نزدیک می‌شوند. من هر قدر او را منع کنم، فایده‌ای ندارد و شاید اصرار و منع من باعث شود، تا وی بیشتر

راغب گردد که این موضوع را دنبال کند (منظور اینکه با آنان تماس گیرد و...) من که نمی‌توانم همه چیز را مهار کنم، لذا باید این قضیه را مجاز بشمارم و شاید بهتر است، به جای اینکه وی در خارج از منزل با این زنهای فاسد تماس گیرد، خودم آنها را برای او به خانه بیاورم. آن زمان همه چیز تحت کنترل خودم خواهد بود و می‌توانم نظارت داشته باشم. فقط کافی است که این پدر، قضیه را مجاز بشمارد! چند وقت دیگر، این پدر، پسر خود را در خیابان با این افراد فاسد مشاهده می‌کند و مدتی بعد پسر، آن زنان فاسد را در منزل به پدر معرفی خواهد نمود (چون پدر آن را مجاز اعلام نموده است). حال آن فرزندان دیگر وی که به آن سنین نرسیده‌اند و برادر بزرگتر خود را - که الگویی برای آنان نیز محسوب می‌شود - اینگونه مشاهده می‌کنند، چه درسی خواهند گرفت و آینده آنان چگونه خواهد شد! بعد از مدتی این موضوع بسیار رسمی شده و قسمتی از فرهنگ این خانواده می‌گردد! اگر ما با هر مسئله اینگونه برخورد کنیم که «چون نمی‌توانیم آن را کنترل کنیم، لذا بهتر است آن را قانونی و مجاز اعلام داریم» آنوقت چه وضعیتی خواهیم داشت و کشور و جامعه به چه سمتی سوق خواهد نمود؟! اگر استفاده از ماهواره، به عنوان مثال، برای بیست سال غیر قانونی باشد، لااقل در طول این مدت، مردم کمتر از آن استفاده می‌کنند و قشری از مردم، کمتر در معرض فساد Na³⁰ قرار می‌گیرند و ایمان آنان حفظ خواهد شد. و الا اگر استفاده از آن قانونی شود، دسترسی مردم به آن بسیار ساده‌تر خواهد شد و افراد فاجر، در اشاعه فساد، بسیار گستاخ‌تر عمل خواهند نمود و قشر وسیعی از جامعه، بیشتر و سریعتر در معرض خطر قرار خواهند گرفت. (در این زمینه نک: میر لوحی، ۱۳۸۰، ص ۲۶۵-۲۶۱) همانطور که اشاره شد از عوامل مهم اختلاط فرهنگی و دوگانگی ارزشی در جامعه ما، نفوذ و گسترش فرهنگ غرب است که در پرتو سیطره علمی و اقتصادی و قدرت رسانه‌ای، همه دنیا را تحت تأثیر خود قرار داده است. درباره جهان اسلام به ویژه ایران، انگیزه‌های سیاسی نیز زمینه‌های شدت گرفتن این تهاجم فرهنگی را فراهم آورده است. به هر حال، گسترش فرهنگ و ارزش‌های غربی در دنیای امروز، واقعیتی انکارناپذیر است و نمی‌توان خود را از تماس با این واقعیت برکنار دانست. البته برخورد ما با فرهنگ غرب باید برخوردار از عقلانی، علمی و فعال باشد، نه منفعلانه و غیرمنطقی. در روایتی از امام صادق (ع) آمده است که: (كُلُّ مَنْهِيٍّ عَنْهُ مِمَّا يَتَقَرَّبُ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ أَوْ يُقَوَّى بِهِ الْكُفْرُ وَالشُّرْكُ مِنْ جَمِيعِ وَجُوهِ الْمَعَاصِي أَوْ بَابٌ يُوهِنُ بِهِ الْحَقُّ فَهُوَ حَرَامٌ مُحَرَّمٌ بَيْنَهُ وَ شِرَاؤُهُ وَ إِمْسَاكُهُ وَ مِلْكُهُ وَ هِبْتُهُ وَ عَارِيَّتُهُ وَ جَمِيعِ التَّقَلُّبِ فِيهِ إِلَّا فِي حَالٍ تَدْعُو الضَّرُورَةَ فِيهِ إِلَى ذَلِكَ) (حر عاملی، ۱۴۰۹، ق، ج ۱۷؛ ص ۸۴) هر چیزی که مورد نهی خداوند باشد و از وسائلی باشد که موجب نزدیک شدن به غیر خداوند عزوجل است یا چیزی

باشد که کفر و شرک بوسیله ی آن تقویت می شود (در جمیع وجوه معاصی) یا امری باشد که حق با آن ضعیف می شود پس فروش و خرید و نگهداری و ملکیت و هدیه و عاریه و جمیع تصرفات مرتبط با آن حرام است مگر در جایی که ضرورتی باشد. روایت فوق کاملاً بر ماهواره صدق می کند. ماهواره هم وسیله ایست که دیدن عمده ی برنامه های آن منهی عنه است. هم موجب تقویت کفر و شرک می شود (به لحاظ ترویج فرهنگ غربی، فرهنگ مصرف گرایی، الگوسازی از انسان های مبتذل غربی، ترویج مسیحیت و بهائیت و ...، دفاع از مظاهر شرک و کفر مثل حکومت های انگلیس و آمریکا و اسرائیل و ...) و هم موجب تضعیف جبهه ی حق می شود. به هر حال بسیار محتمل است که ماهواره را مصداق این فرمایش امام صادق (ع) بدانیم (دعاگوئی، ۱۳۹۱، ش ۴) اگرچه برنامه های مفید و حلالی نیز دارد، زیرا به نظر آیت الله العظمی مکارم شیرازی حتی برنامه های خوب ماهواره را نیز در مسیر هدف برنامه های گمراه کننده ی آن می دانند و لذا مجموع ماهواره را یک سبب گمراهی برمی شمارند. (مکارم شیرازی، ۱۳۹۱)

بصیرت افزایی و فرهنگ پذیری

از منظر آموزه های دینی از جمله علت های اصلی نادیده گرفتن ارزش ها و بروز روابط ناسالم بین دختر و پسر دارد، عدم شناخت و آگاهی است، خداوند متعال در قرآن کریم در آیه (اعراف / ۱۷۹) ۱۶ به زیبایی بیان می کند که علت سقوط انسان و افتادن وی در ورطه حیوانیت و حتی پایین تر از آن، ناشی از جهل و غفلت اوست، حضرت علی (ع) نیز عامل اصلی ارتکاب رفتار انحرافی را جهل دانسته، می فرماید (ظلمت نفسی و تجرأت بجهلی). (طوسی، ۱۴۱۱ ق. ج ۲، ص ۸۴۵) هم چنین حکما و دانشمندان نیز بر این واقعیت اشاره کردند. سقراط (۳۹۹-۴۷۰ قبل از میلاد) بر این باور بود که انحراف اساساً ثمره عدم شناخت و آگاهی بوده و تنها راه حل آن، نیز آگاهی بخشی است. وی در این باره می گوید: «ما نبایستی با تبهکار با خشونت رفتار کنیم، بلکه باید به آنها پیاموزیم که به چه ترتیب از ارتکاب بزه خودداری نمایند؛ زیرا جنایت ثمره نادانی و جهل است. تعداد بی شماری از افراد که نتوانسته اند معرفتی کسب کنند، مرتکب جرم می شوند. (دانش، ۱۳۶۹. ص ۸) به این ترتیب، یکی از عواملی که نقش اساسی در بروز روابط ناسالم بین دختر و پسر دارد، عدم شناخت و آگاهی است. موثرترین شیوه در حل معضل نادانی و جهل، آگاهی بخشی است. این امر به اعتقاد جامعه شناسان، به دو صورت ممکن است: فرهنگ پذیری و جامعه پذیری؛ یعنی دو شیوه ای که

مهندسان اجتماعی جامعه بر آن تأکید دارند؛ زیرا انسان لزوماً در جامعه پرورش یافته و هیچ گاه از جامعه و زندگی جمعی فاصله نمی گیرد. جامعه پذیری، فرایندی است که به انسان راه های زندگی کردن در جامعه را می آموزد. به عبارت دیگر، جامعه پذیری فرایندی است که فرد را صرفاً با هنجارهای اجتماعی هماهنگ می سازد. (مریجی، ۱۳۹۰ ش ۴، صفحه ۴۹ - ۷۲) این جریان به دو صورت پیش می رود: گاهی گروه و هنجارها و الزامات گروهی عمداً به جامعه پذیر کردن فرد می پردازد. گاهی نیز زندگی گروهی خود به خود، فرد را جامعه پذیر می گرداند. (کوئن، ۱۳۷۲ ص ۱۲۶) اما فرهنگ پذیری، جریانی است که فرد را عمیقاً و از جهات فراوان با فرهنگ جامعه همانند می کند. برخلاف جامعه پذیری که صرفاً فرد را با هنجارهای اجتماعی هماهنگ می کند. البته اگر جریان جامعه پذیری عمیقاً صورت گیرد و تداوم داشته باشد، افراد جامعه از مشابهت های فراوان برخوردار خواهند شد و با یکدیگر از لحاظ ارزشی و هنجاری همانند می گردند. به طوری که اعضای جدید جامعه در این جریان، کم کم در زندگی مشترک جامعه خود سهیم می شوند، راه و رسم آن را می آموزند، و زمینه فرهنگ پذیری در آنها فراهم می شود. (برن، ۱۳۸۰، ص ۱۷۱). چنین افرادی را می توان با فرهنگ و ارزش های حاکم همانند نمود. برای جلوگیری از التقاط فرهنگی و ناهنجاری ها و انحراف ها در جامعه، باید باورها و ارزش های اسلامی در همگان تقویت شود تا زمینه رعایت هر چه بهتر هنجارها و احکام اسلامی پدید آید. باید ایمان و بینش های آگاهانه را در همه مردم به ویژه نوجوانان و جوانان تقویت کرد تا تقوا و خداترسی و آخرت باوری، در درونشان نهادینه شود. باید تصور نادرست جوانان از دین را اصلاح کرد تا بدون شناخت از جاذبه ها و زیبایی های دین و آزادی های اسلامی، دین را عامل محدودیت و محرومیت نپندارند. همچنین باید جهت گیری ها و احکام اسلامی را در زمینه رابطه با جنس مخالف، به خوبی تبیین کرد. شناخت درست هدف ها، جهت گیری ها و نظام رفتار جنسی در اسلام و اجرای کامل و غیرگزینشی آن همچون حدود و ضوابط و آزادی های مشروع می تواند جامعه را از بسیاری از انحراف ها باز دارد و سلامت و نشاط و خوشبختی دنیا و آخرت را برای افراد جامعه به ارمغان آورد. (جوان، ۱۳۸۷، ص ۱۱۹) هرپدیده و فعالیت فرهنگی که با ارزش های متعالی انسان، مانند اخلاقیات و مذهب ناسازگار باشد، فرهنگ اسلامی آن را نمی پذیرد، زیرا هر پدیده و فعالیتی که به نام فرهنگ در جامعه بروز کند و مخالف حقیقت و شرافت و شخصیت کمال انسانی باشد، اگر چه در جذابترین صورت عرضه شود فرهنگ اسلامی با آن مخالفت نموده و از عرضه و ترویج آن جلوگیری می

کند ، این است اساسی ترین وظیفه ی یک فرهنگ پویا که اسلام با صراحت و صدای رسا ، حامی آن است (جعفری ۱۳۷۹، ص ۱۲۰)

نتیجه گیری

از آنچه بیان شد نتایج ذیل به دست آمد :

۱. از منظر فرهنگ اسلامی ، اضطراب، تشویش، نگرانی ؛ طلاق و فروپاشی خانواده و.. از زمره آسیبهای هستند که در فضای روابط ناسالم دختر و پسر پیدا می شوند.
۲. برپایه ی فرهنگ اسلامی نگاه های مسموم ، پوشش نامناسب ، خودآرایی و خودنمایی و ... از زمینه های فردی شکل گیری روابط ناسالم دختر و پسر می باشند، که خودداری از نگاه های آلوده و حفظ پوشش مناسب و... در آسیب زدایی از روابط دختر و پسر بسی موثر است.
۳. از نگاه فرهنگ اسلامی بی توجهی خانواده ها و عدم شرایط ازدواج و ... به عنوان زمینه های اجتماعی شکل گیری روابط ناسالم دختر و پسر بوده و تقویت باورها و ارزشهای اسلامی در خانواده و هم چنین تسهیل شرایط ازدواج جوانان از جمله راهکارهایی برای جلوگیری از این روابط ناسالم می باشد
۴. و نیز تهاجم فرهنگی غرب و رسانه از زمینه های فرهنگی در سوق دادن دختران و پسران به سوی روابط ناسالم است که در فرهنگ اسلامی به هشیاری در برابر توطئه های دشمن و نزدیک نشدن به فواحش سفارش نموده تا افراد جامعه از آسیب های روابط ناسالم در امان بمانند.

یادداشت ها

۱. روزنامه جمهوری به تاریخ ۸۰/۱۱/۲۹ به نقل از دکتر کاترین کوهان استاد دانشگاه ایالت پنسیلوانیا.

۲. (زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَ الْبَنِينَ وَ الْقَنَاطِيرِ) { محبت امور مادی، از زنان و فرزندان و اموال هنگفت، در نظر مردم جلوه داده شده است } (آل عمران / ۱۴)

۳. { ای کسانی که ایمان آورده‌اید! و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [همسران پیامبر] می‌خواهید از پشت پرده بخواید این کار برای پاکی دلهای شما و آنها بهتر است } احزاب / ۵۲

۴. (وَ حُرِّمَ النَّظَرُ إِلَى شُعُورِ النِّسَاءِ الْمَحْجُوبَاتِ بِالْأَزْوَاجِ وَ إِلَى غَيْرِهِنَّ مِنَ النِّسَاءِ لِمَا فِيهِ مِنْ تَهْيِيجِ الرَّجَالِ وَ مَا يَدْعُو التَّهْيِيجُ إِلَيْهِ مِنَ الْفَسَادِ وَ الدُّخُولِ فِيهَا لَا يَحِلُّ وَ لَا يَجْمَلُ)

۵. (النَّظْرَةُ بَعْدَ النَّظْرَةِ تَزْرَعُ فِي الْقَلْبِ الشَّهْوَةَ وَ كَفَى بِهَا لِصَاحِبِهَا فِتْنَةً)

۶. (يا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا)؛ {ای پیامبر، به همسران و دختران و زنان مؤمنان بگو پوشش های خود را بر خود فروتر گیرند. این برای آن که شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند [به احتیاط] نزدیک تر است و خدا آمرزنده مهربان است }

۷. (وَ اكْفُفْ عَلَيْهِنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ بِحِجَابِكَ يَا هُنَّ فَإِنَّ شِدَّةَ الْحِجَابِ خَيْرٌ لَكَ وَ لَهُنَّ مِنَ الْإِرْتِيَابِ وَ لَيْسَ خُرُوجُهُنَّ بِأَشَدَّ مِنْ دُخُولِ مَنْ لَا تَتَّقُ بِهِ عَلَيْهِنَّ)؛ {از راه حجاب و پوشش بانوان آنها را بپوشان؛ زیرا رعایت حجاب به طور جدی و محکم، زنان را به طور سالم تر و پاک تر حفظ خواهد کرد. }

۸. (وَ أَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَ الصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَ إِمَائِكُمْ) (نور / ۳۲)

۹. (افضل الشفاعات ان تشفع بين اثنين في نكاح حتى يجمع الله بينهما)؛ { بهترین وساطت ها این است که انسان میان زن و مرد برای ازدواج، وساطت نماید تا خداوند بین آنها پیوند دهد }

۱۰. (من زَوْجٍ اعزبا كان مَمَّنَ يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ).

۱۱. (مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَتَّبِعَ سُنَّتِي فَإِنَّ مِنْ سُنَّتِي التَّرْوِيجَ)

۱۲. (وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً.)

۱۳. (جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّوكُمْ فِيهِ) (شوری/۱۱)

۱۴. (وَالَّذِينَ هُمْ لِغُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ؛ و کسانی که غیر این طریق را طلب کنند تجاوزگرند. (معارج، ۳۱ - ۲۹، مؤمنون، ۷ - ۵.)

۱۵. (الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشِهَدْ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ)؛ {هر یک از زن و مرد زناکار را صد تازیانه بنزد و نباید رأفت (و محبت کاذب) نسبت به آن دو شما را از اجرای حکم الهی مانع شود، اگر به خدا و روز جزا ایمان دارید! و باید گروهی از مؤمنان مجازاتشان را مشاهده کنند!}

۱۶. (و...أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ)؛ {آنها همچون چهارپایانند بلکه گمراهتر! اینان همان غافلانند (چرا که با داشتن همه‌گونه امکانات هدایت، باز هم گمراهند)}

فهرست منابع

الف) کتاب ها

۱. قرآن کریم، ترجمه مکارم شیرازی، ناصر، دار القرآن الکریم (دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی) - قم، چاپ دوم، ۱۳۷۳
۲. ابن بابویه، محمد بن علی، (۱۴۱۳ ق.) من لا یحضره الفقیه، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ دوم
۳. ابن بابویه، محمد بن علی، (۱۳۷۸ ق.) عیون أخبار الرضا علیه السلام، تهران: نشر جهان، چاپ اول
۴. ابن شعبه، حسن بن علی (۱۳۸۲)، جنتی، احمد، تحف العقول/ترجمه جنتی، تهران: موسسه امیرکبیر، چاپ اول
۵. احم دی، علی اصغر، (۱۳۸۱)، نخل طیبتی بی روابط دخت و پسر در ایان، نقوان: انجمن اولیاء و مریدان جمه وری اسلام ی ایان
۶. برن، آگ و نیم کف، (۱۳۸۰) زمینه جامعه شناسی، ترجمه ایرج آریان پور، تهران: گسترده، چاپ سوم
۷. تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، (۱۴۱۰ ق.) غرر الحکم و درر الکلم (مجموعه من کلمات و حکم الإمام علی علیه السلام)، قم: دار الكتاب الإسلامی چاپ: دوم
۸. جعفری، محمد تقی، (۱۳۷۹)، فرهنگ پیرو فرهنگ پیشرو، تهران: توسعه و تدوین نشر آثار علامه جعفری، چاپ دوم

- ۹ . جوان، عبدالله؛ (۱۳۸۷) بررسی روابط دختر و پسر در ایران و راه‌کارهای اصلاحی آن / ؛ مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، قم: دفتر عقل
- ۱۰ . حر عاملی، محمد بن حسن، (۱۴۰۹ ق) تفصیل وسائل الشیعه إلى تحصیل مسائل الشریعه، قم : مؤسسه آل البيت عليهم السلام ، چاپ: اول،
- ۱۱ . حرعاملی ، محمد بن حسن (۱۳۸۰) -فارابی، محمد علی و عباسی علی کمر، یسوعوب، آداب معاشرت از دیدگاه معصومان علیم السلام (ترجمه وسائل الشیعه)، مشهد: آستان قدس رضوی ، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، چاپ پنجم .
- ۱۲ . حسینی دشتی، مصطفی، (۱۳۸۵) معارف و معاریف: دایره‌المعارف جامع اسلامی، تهران: آرایه، ج ۸
- ۱۳ . خمینی، روح الله (۱۳۷۸)، صحیفه امام، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) (جلد اول،
- ۱۴ . دانش، تاج زمان، (۱۳۶۹) مجرم کیست، جرم شناسی چیست، تهران : موسسه کیهان، چاپ اول
- ۱۵ . دوران، ویل، (۱۳۷۳) لذات فلسفه، ترجمه عباس زریاب، تهران: نشر دانشجویی، ۱۳۷۳،
- ۱۶ . راستگو، محمد باقر (بی تا) برای چشم هایت، تهران : انتشارات برهان
- ۱۷ . رفاعی، فواد بن عبدالرحمن، (۱۳۸۱ش)، نفوذ صهیونیسم بر رسانه های خبری، سرو قامت، حسین، تهران، کیهان، چاپ دوم

۱۸. سجادی، محمد کاظم، (۱۳۸۷)، صهیونیسم و تلاش برای نابودی جوامع بشری، همدان: دانشجو، چاپ ششم

۱۹. سرعینیان، عجلال سرینی، (۱۳۸۲)، دایه‌المعارف نبوغ نو، نقوان: علم و زندگی، ج ۴

۲۰. سیوطی جلال الدین، (۱۴۰۴ ق.)، الدر المنثور فی تفسیر المأثور، قم، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی

۲۱. صاحبی، محمد جواد، (۱۳۸۴ ش) مناسبات دین و فرهنگ در جامعه ایران (مجموعه مقالات)، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ج ۱

۲۲. طباطبایی، محمدحسین، (۱۴۱۷ ق) المیزان فی تفسیر القرآن، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه‌ی مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ پنجم، ج ۱۶

۲۳. طبرسی، حسن بن فضل (۱۳۶۵) - میرباقری، ابراهیم / ترجمه میرباقری، تهران: فراهانی، چاپ دوم جلد ۲

۲۴. طوسی، محمد بن الحسن، (۱۴۱۱ ق) مصباح المتهدد و سلاح المتعبد، بیروت: موسسه فقه الشیعه، چاپ اول، ج ۲

۲۵. عمید، حسن، (۱۳۶۷) فرهنگ فارسی عمید، تهران: امیرکبیر

۲۶. فتاحی زاده، فتحیه، (۱۳۸۸) حجاب از دیدگاه قرآن و سنت، قم: بوستان کتاب

۲۷. فلسفی، محمد تقی، (۱۳۵۲). گفتار فلسفی (جوان)، تهران: هیئت نشر معارف اسلامی

۲۸. قاسمی، محمد جمال الدین، (۱۴۱۸ ق) محاسن التاویل، بیروت: دار الکتب العلمیه، چاپ اول،
۲۹. قرائتی محسن، (۱۳۸۳ ش) تفسیر نور، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، چاپ یازدهم
۳۰. کوئن، بروس، (۱۳۷۲) مبانی جامعه شناسی، ترجمه و اقتباس غلامعباس توسلی، رضا فاضل زرنندی، تهران: سمت، چاپ پنجم
۳۱. کجیاف، محمدباقر، (۱۳۷۸) روان شناسی رفتار جنسی، تهران: نشر روان
۳۲. کلینی، محمد بن یعقوب (۱۳۶۹ ش). مصطفوی، سید جواد، أصول الکافی / ترجمه مصطفوی، تهران: کتاب فروشی علمیه اسلامی، چاپ اول
۳۳. کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، (۱۴۰۷ ق). الکافی (ط - الإسلامیة)، تهران: دار الکتب الإسلامیة، چاپ: چهارم
۳۴. گروه تحقیقات علمی، (۱۳۶۹)، فراماسونری و یهود، تهران: انتشارات علمی
۳۵. محسن پور، بهرام، (۱۳۸۲)، پروتکل دانشوران یهود، قم: سیدحسین نجفی یزدی، چاپ اول
۳۶. مرکز تحقیقات اسلامی سپاه (۱۳۸۱) رهبری فرزانه از نسل، قم: طاقت
۳۷. مطهری، مرتضی، بی تا، مجموعه آثار استاد شهید مطهری، تهران: صدرا، ج ۱۹،
۳۸. مهریزی، مهدی، (۱۳۹۰) آسیب شناسی حجاب، تهران، نشر جوانه رشد

۳۹. میر لوحی، سید هاشم، (۱۳۸۰) آمریکا بدون نقاب، تهران: کیهان، چاپ اول

۴۰. میرزا خسروانی، علی رضا، (۱۳۹۰ ق) تفسیر خسروی، تهران: انتشارات اسلامی، چاپ اول

۴۱. وثوقی، منصور، علی اکبر، نیک خلق؛ (۱۳۷۰ش) مبانی جامعه شناسی، بی جا: خردمند

۴۲. هاشمی رفسنجانی، اکبر، (۱۳۶۰) انقلاب، یا، بعثت جدید، قم: انتشارات یاسر

ب) مقالات

۱. دعاگوئی، محمد مرتضی (۱۳۹۱)، «تحلیل فقهی حرمت خرید و فروش ماهواره» پلکان شماره چهارم، سال دوم،

۲. روزنامه جمهوری ۸۰/۱۱/۲۹ به نقل از دکتر کاترین کوهان استاد دانشگاه ایالت پنسیلوانیا))

۳. روزنامه قدس، شماره ۲۰۲۰،

۴. رهنمائی، احمد، (بی تا) «آسیب شناسی فرهنگی»، ماهنامه علمی - ترویجی معرفت، شماره ۳۰

۵. مرکز فرهنگ و معارف قرآن، (۱۳۸۶) «روابط دختران و پسران از نگاه قرآن و روایات» نشریه پاسدار اسلام، شماره ۳۰۷،

۶. مریجی، شمس الله (۱۳۹۰)، «بررسی نقش خانواده در کاهش انحرافات اجتماعی»، معرفت فرهنگی اجتماعی، سال دوم، شماره چهارم، صفحه ۴۹ - ۷۲

۷. موسوی کانی ، سید رضا ، (خرداد ۱۳۸۷ ش)، «آسیب شناسی روابط دختر و پسر»، مجله: پرسمان شماره ۶۵

ج) سایت ها

۱. بیاری، علی اکبر، (۲۰ آذر ۱۳۸۷) آسیب شناسی روابط دختر و پسر، سایت شیعه نیوز، کد خبر: ۱۱۳۲۹

۲. بی نام، (۲۶ دی ۱۳۹۳) حقیقت رابطه دختر و پسر در اسلام، سایت علمی نخبگان جوان،

۳. مکارم شیرازی، ناصر، (۱۳۹۱ ش)، مکتوب، تارنمای شخصی، (<http://makarem.ir>) قابل دسترسی در

سایت پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت ...العظمی مکارم شیرازی، (آخرین بازنگری ۳۰ فروردین ماه ۱۳۹۱)